

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžp/8/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010201965
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1010201965.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobkyne F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., zastúpenej JUDr. Jurajom Hadrbulcom, advokátom so sídlom Riečna 2, Bratislava, proti žalovanému Obvodnému úradu Bratislava - Odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Lamačská cesta 8, Bratislava, za účasti obchodnej spoločnosti SC REAL, s. r. o., so sídlom Heydukova 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 29. septembra 2010 č. A/2010/2147/MRV, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 16. decembra 2011, č. k. 4S/332/2010-37, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 16. decembra 2011 č. k. 4S/332/2010-37 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zamietol žalobu žalobkyne proti rozhodnutiu žalovaného z 29. septembra 2010 č. A/2010/2147/MRV, ktorým žalovaný ako druhostupňový správny orgán zmenil rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Ružinov č. RST/2004/5994/21/HAN-2 z 26. januára 2004, ktorým bolo vydané stavebné povolenie na stavbu „Prestavba podkrovia na Trenčianskej 16 a 18, Bratislava“ stavebníkovi obchodnej spoločnosti SC REAL, spol. s r. o., Bratislava na Trenčianskej ulici č. 16 a 18, súpisné číslo XXX a XXX, na pozemku parc. č. XXXX/X a XXXX/X v k. ú. I. za účelom vybudovania dvoch mezonetových bytov v podkroví jestvujúceho päťpodlažného bytového domu tak, že v časti poučenie doplnil o druhý odsek s textom : „Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov“, s tým, že v ostatnej časti zostalo napadnuté rozhodnutie v platnosti.

Krajský súd tak rozhodol po tom, ako mal za jednoznačne preukázané, že žalobkyňa sa v žalobe zamerala výlučne len na prerušenie stavebného konania do právoplatného rozhodnutia o určení neplatnosti „Zmluvy o vstavbe bytov obytného domu na Trenčianskej ulici č. 16 a 18“ uzavretej 18.

januára 1999 (ďalej len „Zmluva o vstavbe“), pričom žiadne ďalšie námietky súvisiace s predmetom stavebného rozhodnutia neuvedla. Krajský súd uviedol, že tento návrh o určenie neplatnosti Zmluvy o vstavbe príslušné súdy zamietli a rozhodnutia v oboch stupňoch nadobudli právoplatnosť. Ďalej krajský súd uviedol, že žalobou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade s ustanovením § 58 ods. 2, resp. § 139 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) stavebníkovi, ktorý v súlade s ustanoveniami zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) preukázal právo k stavbe Zmluvou o vstavbe, pričom žalovaný riadne preukázal, že označená zmluva je účinná, ktorá okolnosť nastala povolením vkladu do katastra nehnuteľnosti, čo vyplýva z listu vlastníctva č. XXXX.

Z týchto dôvodov považoval krajský súd žalobu žalobkyne za neopodstatnenú.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok krajského súdu napadla v zákonnej lehote podaným odvolaním žalobkyňa namietajúc, že krajský súd sa vecou zaoberal nedostatočne, nedostatočne zistil skutkový stav veci, nevykonával dostatok dôkazov, v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu právnemu záveru.

Žalobkyňa poukazovala na to, že podaním z 30. apríla 2004 požiadala o prerušenie stavebného konania z dôvodu, že ako vlastníčka bytu a podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku v k. ú. I., zapísanom na LV č. XXXX boli porušené jej práva, nakoľko v zmysle Zmluvy o vstavbe bola dohodnutá vstavba dvoch bytov s tým, že vlastníkom bytov v uvedenom bytovom dome nebol prevedený do ich vlastníctva podiel na spoločnej časti domu - podkrovie a povala, hoci táto povinnosť prevádzajúcej Mestskej časti Bratislava - Ružinov vyplývala z ustanovenia § 2 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z..

Ďalej žalobkyňa poukazovala na to, že o prevod bytu v predmetnom obytnom dome do svojho vlastníctva požiadala ešte v roku 1990, ostatní nájomníci v roku 1994, pričom „Zmluva o vstavbe“ uzavretá medzi Mestskou časťou Bratislava - Ružinov a spoločnosťou SC REAL, spol. s r. o. dňa 18. januára 1999, z čoho vyplýva, že bol porušený zákon a nebola s nimi uzavretá zmluva o prevode vlastníctva bytu do dvoch rokov, konali tak až po zavkladovaní „Zmluvy o vstavbe“ a takéto konanie považuje žalobkyňa za účelové, za účelom obohatenia sa a poškodenia vlastníkov v majetkovej sfére tým, že sa im zmenšil spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu a príslušenstve. Žalobkyňa zotrvala na názore, že po podaní žiadosti o odkúpenie bytu vznikol Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislave a Mestskej časti Bratislava - Ružinov záväzok previesť byt do vlastníctva nájomcu a nebolo pritom ich právom ukrátiť nájomcov, a teda i žalobkyňu na jej právach a zmenšiť jej budúci majetok. Žalobkyňa vyslovila názor, že po podaní žiadosti o odkúpenie bytu jej existovalo predkupné právo, a teda ak mali prevádzatelia zámer odpredať časť spoločných priestorov, mali ich najskôr ponúknuť nájomcom. Z uvedeného dôvodu žalobkyňa zastáva názor, že jej nárok je opodstatnený.

Preto žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Ružinov zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení na odvolanie žalobkyne navrhoval napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že odvolanie žalobkyne je neopodstatnené, pretože žalobkyňa v odvolaní argumentuje výlučne skutočnosťami o ktorých bolo už právoplatne rozhodnuté v rámci iných konaní, a to v konaní pred Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 16C 53/04 a Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 6Co 328/05. Žalobkyňa v odvolaní neuvádza žiadne nové konkrétne dôvody a skutočnosti, ktoré spôsobujú údajný nesprávny právny záver napadnutého rozsudku.

Vzhľadom na uvedené žiadali odvolanie žalobkyne zamietnuť a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/332/2010-37 z 16. decembra 2011 potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP);

odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech.

Najvyšší súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania žalobkyne a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku vo veci samej. Preto sa s nimi najvyšší súd zásadne stotožňuje, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobkyne uvedených v odvolaní uvádza nasledovné:

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Sudy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Preskúvanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 OSP). Táto zásada znamená, že súd nevyhľadáva za účastníka (žalobcu) konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúvania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je podľa § 250h viazaný. Z ustanovenia § 249 ods. 2 vyplýva zásada *iudex ne eat ultra petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorú musí súd zásadne aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúma na základe podanej žaloby zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Nie je ani úlohou najvyššieho súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v správnom súdnictve prehodnocovať správnosť záverov krajského súdu na základe nesúhlasu odvolateľov s takýmito závermi. Účelom konania v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany pred tvrdeným nezákonným rozhodnutím. Ak také rozhodnutie na základe zistení krajského súdu bolo vydané v konaní, ktoré netrpí vadou spôsobilou ovplyvniť jeho zákonnosť a krajský súd svoje zistenie presvedčivo a s poukazom na procesné ustanovenia náležitosti odôvodní, niet dôvodu, aby sa odvolací súd zaoberal námietkami, ktoré sú len vysvetleniami doterajších postupov správneho orgánu v správnom konaní.

Pokiaľ žalobkyňa vytýkala krajskému súdu, že sa bez náležitého vykonania dôkazov na vec sa vzťahujúcich, stotožnil s názorom žalovaného, najvyšší súd dáva do pozornosti, že správny súd je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého rozhodnutia alebo postupu orgánu verejnej správy. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta OSP). Preto v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, t. j. jeho rozsah je obmedzený účelom správneho súdnictva (§ 250i ods. 1 veta druhá OSP). Je to tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve (prvostupňového ani odvolacieho) nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu dopĺňaním rozsiahleho dokazovania, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy, t. j. preskúmať aj postup, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí s prihliadnutím na záväznosť zisteného skutkového stavu, ktorý tu bol v čase ich vydania.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým ponechal v platnosti výrokovú časť ako aj odôvodnenie rozhodnutia Mestskej časti Bratislava Ružinov č. RST/2004/5994/21/HAN-2 z 26. januára 2004, o povolení stavby „Prestavba podkrovia na Trenčianskej 16 a 18, Bratislava“ stavebníkovi obchodnej spoločnosti SC REAL, spol. s r. o., Bratislava na Trenčianskej ulici č. 16 a 18, súpisné číslo XXX a XXX, na pozemku parc. č. XXXX/X a XXXX/X v k. ú. I. za účelom vybudovania dvoch mezonetových bytov v podkroví jestvujúceho päťpodlažného bytového domu, pričom je viazaný žalobnými bodmi uvedenými žalobkyňou v žalobe.

V danom prípade je nepochybné, že žalobkyňa ako dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu uviedla neplatnosť „Zmluvy o vstavbe“ z dôvodu, že jej ako nájomníčke bytu na Trenčianskej 16 až 18 vznikol v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. nárok na prevod bytu, prislúchajúceho podielu na spoločných častiach, spoločných zariadeniach a pozemku do jej vlastníctva a tým, že prevodca skôr ako s ňou uzavrel kúpnu zmluvu o prevode bytu, prislúchajúceho podielu na spoločných častiach, spoločných zariadeniach a pozemku do jej vlastníctva, uzavrel „Zmluvu o vstavbe“, čím zmenšil jej ako aj ďalším nájomcom spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu, čím ich ukrátil na majetkových právach. Iné dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu žalobkyňa v žalobe neuviedla.

Najvyšší súd mal z obsahu spisového materiálu, najmä z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co 328/05-209 z 09. decembra 2008 zhodne s krajským súdom za preukázané, že žalobkyňa sa domáhala na Okresnom súde Bratislava II určenia neplatnosti predmetnej Zmluvy o vstavbe bytov obytného domu na Trenčianskej ulici č. 16 a 18 uzavretej 18. januára 1999. O tomto návrhu príslušný okresný súd rozhodol tak, že rozsudkom č. k. 16C 53/04-111 z 27. júna 2005 návrh zamietol a odvolací krajský súd tento rozsudok potvrdil. Uvedené rozhodnutie je právoplatné.

V danom prípade je teda nesporné, že žalobkyňa v žalobe ale ani v odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti (okrem vyššie uvedenej námietky), s ktorými by sa krajský súd nebol podrobne vyporiadal a ktorými by bola preukázala konkrétne porušenie alebo ohrozenie jej subjektívnych práv, včítane práv procesných, alebo preukázala, že správne orgány pri hodnotení nimi vykonaných dôkazov porušili ustanovenie § 3 ods. 2, či § 34 ods. 5 správneho poriadku (§ 140 stavebného zákona).

Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky „súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku (odvolania či dovolania) uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva.“ (bližšie k tomu napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 226/2010 z 09. júna 2010).

Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie žaloby žalobkyne o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v danej veci nerozhodol svojvoľne ani protizákonne. Naopak, najvyšší súd má za to, že namietaný rozsudok krajského súdu je akceptovateľným a udržateľným spôsobom odôvodnený, a preto nesignalizuje možnosť vysloviť porušenie zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobkyne v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a z týchto dôvodov napadnutý rozsudok podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

Vzhľadom k tomu, že zákonom č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol s účinnosťou od 01. januára 2013 zrušený Krajský stavebný úrad v Bratislave, ktorého pôsobnosť a právomoci prešli na Obvodný úrad Bratislava - Odbor výstavby a bytovej politiky so sídlom Lamačská cesta 8, Bratislava, odvolací súd podľa § 107 ods. 4 OSP na strane žalovaného koná s vyššie uvedeným právnym nástupcom pôvodne uvádzaného žalovaného.

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobkyňa v odvolacom konaní úspech nemala a žalovanému ani účastníkom konania náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.